

Θέματα Μιγαδικών Αριθμών
από τις Πανελλαδικές Εξετάσεις

.....γιατί συχνά, οι ιδέες επαναλαμβάνονται.....

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΠΠΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

2^ο ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΟ ΥΜΗΤΤΟΥ

2002

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2002****ΘΕΜΑ 2ο**Έστω z ένας μιγαδικός αριθμός και $f(v) = i^v \cdot z$, $v \in \mathbb{N}^*$.**α.** Να δείξετε ότι $f(3) + f(8) + f(13) + f(18) = 0$.**Μονάδες 7****β.** Αν $|z| = \rho$ και $\text{Arg}(z) = \theta$, να δείξετε ότι

$$f(13) = \rho \left[\cos\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right) + i \cdot \sin\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right) \right].$$

Μονάδες 8**γ.** Αν $|z| = 2$ και $\text{Arg}(z) = \frac{\pi}{3}$, να βρεθεί το εμβαδόν του τριγώνου με κορυφές τα σημεία του μιγαδικού επιπέδου που είναι εικόνες των μιγαδικών αριθμών 0 , z και $f(13)$.**Μονάδες 10**

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 2002**ΘΕΜΑ 2ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί

$$z_1 = 1 - 2i \quad \text{και} \quad z_2 = 3 + 4i$$

α) Αν $\frac{z_2}{z_1} = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι $x = -1$ και $y = 2$.**Μονάδες 8****β)** Αν μια ρίζα της εξίσωσης $x^2 + \beta x + 2\gamma = 0$, όπου $\beta, \gamma \in \mathbb{R}$, είναι η $\frac{z_2}{z_1}$, να βρείτε τις τιμές των β και γ .**Μονάδες 8****γ)** Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z για τους οποίους ισχύει

$$|z - 2z_1| = |z_2|$$

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

2003

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2003****ΘΕΜΑ 2^ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί $z = \alpha + \beta i$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ και $w = 3z - i\bar{z} + 4$, όπου $\bar{z}$ είναι ο συζυγής του z .

α. Να αποδείξετε ότι

$$\operatorname{Re}(w) = 3\alpha - \beta + 4 \text{ και } \operatorname{Im}(w) = 3\beta - \alpha.$$

Μονάδες 6

β. Να αποδείξετε ότι, αν οι εικόνες του w στο μιγαδικό επίπεδο κινούνται στην ευθεία με εξίσωση $y = x - 12$, τότε οι εικόνες του z κινούνται στην ευθεία με εξίσωση $y = x - 2$.

Μονάδες 9

γ. Να βρείτε ποιος από τους μιγαδικούς αριθμούς z , οι εικόνες των οποίων κινούνται στην ευθεία με εξίσωση $y = x - 2$, έχει το ελάχιστο μέτρο.

Μονάδες 10

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2003**ΘΕΜΑ 2^ο**

α. Να περιγράψετε γεωμετρικά το σύνολο (Σ) των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z που ικανοποιούν τις σχέσεις:

$$|z| = 2 \text{ και } \operatorname{Im}(z) \geq 0.$$

Μονάδες 12

β. Να αποδείξετε ότι, αν η εικόνα του μιγαδικού αριθμού z κινείται στο σύνολο (Σ) , τότε η εικόνα του μιγαδικού αριθμού $w = \frac{1}{2} \left(z + \frac{4}{z} \right)$ κινείται σε ευθύγραμμο τμήμα το οποίο βρίσκεται στον άξονα $x'x$.

Μονάδες 13

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2003****ΘΕΜΑ 4^ο**

Έστω οι μιγαδικοί αριθμοί $z = x + yi$, όπου x, y πραγματικοί αριθμοί και

$$w = \frac{i(i+z)}{i-z} \text{ με } z \neq i.$$

Να αποδείξετε ότι :

$$\alpha. w = \frac{2x}{x^2 + (y-1)^2} + \frac{1-x^2-y^2}{x^2 + (y-1)^2} i,$$

Μονάδες 8

β. αν ο w είναι πραγματικός αριθμός, τότε η εικόνα του z ανήκει σε κύκλο κέντρου $O(0, 0)$ και ακτίνας

$$\rho_1 = 1 \text{ και}$$

Μονάδες 8

γ. αν ο z είναι πραγματικός αριθμός, τότε η εικόνα του w ανήκει σε κύκλο κέντρου $O(0, 0)$ και ακτίνας $\rho_2 = 1$

Μονάδες 9

-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 2003

ΘΕΜΑ 3^ο

Δίνεται η συνάρτηση f με $f(z) = \frac{z+i}{z}$, όπου z μιγαδικός αριθμός με $z \neq 0$.

α) Αν $|f(z)| = |f(\bar{z})|$, να αποδείξετε ότι ο z είναι πραγματικός αριθμός.

Μονάδες 6

β) Αν $|f(z)| = 1$, να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του z στο μιγαδικό επίπεδο.

Μονάδες 9

γ) Αν $\operatorname{Re}(f(z)) = 2$, να αποδείξετε ότι οι εικόνες του μιγαδικού αριθμού z , βρίσκονται σε κύκλο του οποίου να προσδιορίσετε το κέντρο και την ακτίνα.

Μονάδες 10

-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

2004

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2004****ΘΕΜΑ 4^ο**

Έστω η συνεχής συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε $f(1) = 1$. Αν για κάθε $x \in \mathbb{R}$, ισχύει

$$g(x) = \int_1^{x^3} |z| f(t) dt - 3 \left| z + \frac{1}{z} \right| (x-1) \geq 0,$$

όπου $z = \alpha + \beta i \in \mathbb{C}$, με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}^*$, τότε:

α. Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και να βρείτε τη g' .

Μονάδες 5

β. Να αποδείξετε ότι

$$|z| = \left| z + \frac{1}{z} \right|$$

Μονάδες 8

γ. Με δεδομένη τη σχέση του ερωτήματος **β** να αποδείξετε ότι

$$\operatorname{Re}(z^2) = -\frac{1}{2}$$

Μονάδες 6

δ. Αν επιπλέον $f(2) = \alpha > 0$, $f(3) = \beta$ και $\alpha > \beta$, να αποδείξετε ότι υπάρχει $x_0 \in (2, 3)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$.

Μονάδες 6

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2004**ΘΕΜΑ 3^ο**

Δίνεται μια συνάρτηση $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο διάστημα $[\alpha, \beta]$ με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$ και μιγαδικός αριθμός z με

$$\operatorname{Re}(z) \neq 0, \operatorname{Im}(z) \neq 0 \text{ και } |\operatorname{Re}(z)| > |\operatorname{Im}(z)|.$$

Αν

$$z + \frac{1}{z} = f(\alpha) \text{ και } z^2 + \frac{1}{z^2} = f^2(\beta), \text{ να αποδείξετε ότι:}$$

α. $|z| = 1$

Μονάδες 11

β. $f^2(\beta) < f^2(\alpha)$

Μονάδες 5

γ. η εξίσωση $x^3 f(\alpha) + f(\beta) = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο διάστημα $(-1, 1)$.

Μονάδες 9

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2004****ΘΕΜΑ 4^ο**

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς $z = x + yi$, όπου x, y πραγματικοί αριθμοί, για τους οποίους υπάρχει $\alpha \in \mathbb{R}$ ώστε να ισχύει:

$$\left(\frac{z+\bar{z}}{2}\right)^2 + \left(\frac{z-\bar{z}}{2i}\right)^2 = \alpha + (1-\alpha)i$$

Να αποδείξετε ότι:

α. αν $\text{Im}(z) = 0$, τότε $\alpha = 1$.

Μονάδες 5

β. αν $\alpha = 0$, τότε $z^2 + 1 = 0$.

Μονάδες 5

γ. για τον πραγματικό αριθμό α ισχύει: $0 \leq \alpha \leq 1$.

Μονάδες 7

δ. οι εικόνες M των μιγαδικών αυτών αριθμών z στο μιγαδικό επίπεδο ανήκουν σε κύκλο, του οποίου να βρείτε το κέντρο και την ακτίνα.

Μονάδες 8

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2004

ΘΕΜΑ 4^ο

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς $z = x + yi$, όπου x, y πραγματικοί αριθμοί, για τους οποίους υπάρχει $\kappa \in \mathbb{R}$ ώστε να ισχύει:

$$x = 3 - \kappa \quad \text{και} \quad y = 2\kappa + 1.$$

Να αποδείξετε ότι:

α) αν $3 \text{Re}(z) + 4 \text{Im}(z) = 3$, τότε $\kappa = -2$.

Μονάδες 9

β) αν $z - 1 = 5$, τότε $z = 10$.

Μονάδες 10

γ) οι εικόνες M των μιγαδικών αυτών αριθμών z στο μιγαδικό επίπεδο ανήκουν σε ευθεία, της οποίας να βρείτε την εξίσωση.

Μονάδες 6

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 2004

ΘΕΜΑ 3^ο

Έστω z μιγαδικός αριθμός, με $z \neq \pm i$ και $w = \frac{z}{z^2 + 1}$.

α) Να αποδείξετε ότι αν ο w είναι πραγματικός, τότε ο z είναι πραγματικός ή $|z| = 1$.

Μονάδες 10

β) Να λύσετε, στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών, την εξίσωση

$$\frac{z}{z^2 + 1} = \frac{\sqrt{3}}{3}.$$

Μονάδες 10

γ) Αν z_1, z_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης του ερωτήματος (β), να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$K = \frac{(z_1 \cdot z_2)^3 - i}{4 + (z_1 + z_2)^2}$$

Μονάδες 5

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

2005

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2005****ΘΕΜΑ 2^ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί z_1, z_2, z_3 με $|z_1| = |z_2| = |z_3| = 3$.

α) Δείξτε ότι: $\frac{\overline{z_1}}{z_1} = \frac{9}{z_1}$.

Μονάδες 7

β) Δείξτε ότι ο αριθμός $\frac{z_1}{z_2} + \frac{z_2}{z_1}$ είναι πραγματικός.

Μονάδες 9

γ) Δείξτε ότι: $|z_1 + z_2 + z_3| = \frac{1}{3} |z_1 \cdot z_2 + z_2 \cdot z_3 + z_3 \cdot z_1|$.

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2005**ΘΕΜΑ 2^ο**

α. Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί για τους οποίους ισχύει

$$z_1 + z_2 = 4 + 4i \quad \text{και} \quad 2z_1 - \overline{z_2} = 5 + 5i$$

να βρείτε τους z_1, z_2 .

Μονάδες 10

β. Αν για τους μιγαδικούς αριθμούς z, w ισχύουν

$$|z - 1 - 3i| \leq \sqrt{2} \quad \text{και} \quad |w - 3 - i| \leq \sqrt{2} :$$

i. να δείξετε ότι υπάρχουν μοναδικοί μιγαδικοί αριθμοί z, w έτσι, ώστε $z = w$ και

Μονάδες 10

ii. να βρείτε τη μέγιστη τιμή του $|z - w|$.

Μονάδες 5

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές εξετάσεις 2005****ΘΕΜΑ 2ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί:

$$z = \lambda^2 - 2 + (3 - 2\lambda)i, \quad \lambda \in \mathbb{R} \quad \text{και} \quad w = \kappa + 4i, \quad \kappa > 0.$$

Για τους z, w ισχύουν:

$$\operatorname{Re}(z) + \operatorname{Im}(z) = 0 \text{ και } |w| = 5.$$

α. Να αποδείξετε ότι $z = -1 + i$.

Μονάδες 8

β. Να αποδείξετε ότι $\kappa = 3$.

Μονάδες 8

γ. Να αποδείξετε ότι υπάρχει $\mu \in \mathbb{R}$, για το οποίο ισχύει $z + \mu \bar{z} = 3i - w$.

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2005

ΘΕΜΑ 2ο

Δίνεται ο μιγαδικός αριθμός, $z = \frac{x + 3i}{2 - i}$, $x \in \mathbb{R}$.

α. Να βρείτε το x , ώστε ο αριθμός z να είναι φανταστικός.

Μονάδες 10

β. Αν $x = -6$, να αποδείξετε ότι ο z είναι πραγματικός αριθμός.

Μονάδες 6

γ. Αν $x = 4$, να βρείτε το $|\bar{z}|$.

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ 2005

ΘΕΜΑ 2ο

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί

$$z_1 = 3 + i \text{ και } z_2 = 1 - 3i.$$

α) Να αποδείξετε ότι $\frac{z_1}{z_2} = i$ και $|i \cdot z_1 + z_2|^2 = 0$

Μονάδες 8

β) Να αποδείξετε ότι $z_1^{2006} + z_2^{2006} = 0$

Μονάδες 8

γ) Θεωρούμε το μιγαδικό αριθμό $w = \frac{\kappa z_1 - i z_2}{z_2 - \kappa z_1}$, $\kappa \in \mathbb{R} - \{1\}$

Να αποδείξετε ότι για κάθε $\kappa \in \mathbb{R} - \{1\}$ ισχύει $\operatorname{Im}(w) = -1$.

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

2006**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές εξετάσεις 2006****ΘΕΜΑ 3^ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί z_1, z_2, z_3 με $|z_1| = |z_2| = |z_3| = 1$ και $z_1 + z_2 + z_3 = 0$.

α. Να αποδείξετε ότι:

i. $|z_1 - z_2| = |z_3 - z_1| = |z_2 - z_3|$.

Μονάδες 9

ii. $|z_1 - z_2|^2 \leq 4$ και $\operatorname{Re}(z_1 \bar{z}_2) \geq -1$.

Μονάδες 8

β. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των z_1, z_2, z_3 στο μιγαδικό επίπεδο, καθώς και το είδος του τριγώνου που αυτές σχηματίζουν.

Μονάδες 8-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**Επαναληπτικές εξετάσεις 2006****ΘΕΜΑ 3ο**

Έστω οι μιγαδικοί αριθμοί z , που ικανοποιούν την ισότητα

$$(4 - z)^{10} = z^{10}$$

και η συνάρτηση f με τύπο

$$f(x) = x^2 + x + \alpha, \quad \alpha \in \mathbb{R}.$$

α. Να αποδείξετε ότι οι εικόνες των μιγαδικών z ανήκουν στην ευθεία $x=2$.

Μονάδες 7

β. Αν η εφαπτομένη (ϵ) της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο τομής της με την ευθεία $x=2$ τέμνει τον άξονα $y'y$ στο $y_0 = -3$, τότε

i. να βρείτε το α και την εξίσωση της εφαπτομένης (ϵ).

Μονάδες 9

ii. να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται μεταξύ της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , της εφαπτομένης (ϵ), του άξονα $x'x$ και της ευθείας $x = \frac{3}{5}$

Μονάδες 9-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές Εξετάσεις 2006****ΘΕΜΑ 2ο**

Δίνεται η εξίσωση

$$x^2 - 4x + 13 = 0 \quad (1)$$

α. Να λυθεί στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών η εξίσωση (1).

Μονάδες 9

β. Αν z_1, z_2 είναι οι ρίζες της εξίσωσης (1), τότε να υπολογιστεί η τιμή της παράστασης

$$A = |z_1|^2 - 2|z_1 \cdot z_2| + \sqrt{13} \cdot |\overline{z_2}| + i^{2006}$$

Μονάδες 9

γ. Αν $z_1 = 2 + 3i$, τότε να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z για τους οποίους ισχύει:

$$|z - z_1| = 5.$$

Μονάδες 7

-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

Εξετάσεις Ελλήνων Εξωτερικού 2006

ΘΕΜΑ 2ο

Έστω ότι για τον μιγαδικό αριθμό z ισχύει:

$$(5z - 1)^5 = (z - 5)^5$$

α) Να δείξετε ότι $|5z - 1| = |z - 5|$.

Μονάδες 5

β) Να δείξετε ότι: $|z| = 1$.

Μονάδες 10

γ) Αν $w = 5z + 1$, να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων $M(w)$ στο μιγαδικό επίπεδο.

Μονάδες 10

-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

2007**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές εξετάσεις 2007****ΘΕΜΑ 2°**

Δίνεται ο μιγαδικός αριθμός

$$z = \frac{2 + \alpha i}{\alpha + 2i}, \text{ με } \alpha \in \mathbb{R}.$$

α. Να αποδειχθεί ότι η εικόνα του μιγαδικού z ανήκει στον κύκλο με κέντρο $O(0,0)$ και ακτίνα $\rho = 1$.

Μονάδες 9

β. Έστω z_1, z_2 οι μιγαδικοί που προκύπτουν από τον τύπο

$$z = \frac{2 + \alpha i}{\alpha + 2i}$$

για $\alpha = 0$ και $\alpha = 2$ αντίστοιχα.

i. Να βρεθεί η απόσταση των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z_1 και z_2 .

Μονάδες 8

ii. Να αποδειχθεί ότι ισχύει:

$$(z_1)^{2v} = (-z_2)^v$$

για κάθε φυσικό αριθμό v .**Μονάδες 8**-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**Επαναληπτικές εξετάσεις 2007****ΘΕΜΑ 4ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί

$$z_1 = \alpha + \beta i \text{ και } z_2 = \frac{2 - \overline{z_1}}{2 + z_1}, \text{ όπου } \alpha, \beta \in \mathbb{R} \text{ με } \beta \neq 0.$$

Δίνεται επίσης ότι $z_2 - z_1 \in \mathbb{R}$.

α. Να αποδειχθεί ότι $z_2 - z_1 = 1$.

Μονάδες 9

β. Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του z_1 στο μιγαδικό επίπεδο.

Μονάδες 6

γ. Αν ο αριθμός z_1^2 είναι φανταστικός και $\alpha\beta > 0$, να υπολογισθεί ο z_1 και να δειχθεί ότι

$$(z_1 + 1 + i)^{20} - (\overline{z_1} + 1 - i)^{20} = 0$$

Μονάδες 10-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ

Κανονικές Εξετάσεις 2007

ΘΕΜΑ 2ο

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς $z = (\lambda - 2) + 2\lambda i$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$.

α. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών z .

Μονάδες 9

β. Αν ισχύει $z + \bar{z} = 2$ να βρείτε το $\operatorname{Re}\left(\frac{1}{z}\right)$.

Μονάδες 7

γ. Αν $|z| = 2$ και $\operatorname{Im}(z) \neq 0$, να βρείτε το λ .

Μονάδες 9

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Επαναληπτικές εξετάσεις 2007

ΘΕΜΑ 2ο

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς z για τους οποίους ισχύει $|z - 1 + i| = |iz|$.

α. i) Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων M των μιγαδικών z .

Μονάδες 10

ii) Να βρείτε ποια από τα σημεία M απέχουν από την αρχή $O(0,0)$ απόσταση ίση με 5.

Μονάδες 10

β. Αν $\operatorname{Re}(z) = 0$, τότε να δείξετε ότι $z = -i$.

Μονάδες 5

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Εξετάσεις Ελλήνων Εξωτερικού 2007

ΘΕΜΑ 2ο

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί $z_1 = i$, $z_2 = 1$ και $z_3 = 1 + i$.

α. Να αποδείξετε ότι: $|z_1|^2 + |z_2|^2 = |z_3|^2$.

Μονάδες 5

β. Αν για το μιγαδικό z ισχύει $|z - z_1| = |z - z_2|$, τότε να αποδείξετε ότι:

i. $\operatorname{Re}(z) = \operatorname{Im}(z)$.

Μονάδες 10

ii. για $z \neq 0$, να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης

$$A = \frac{z}{z} + \frac{\bar{z}}{z}$$

Μονάδες 10

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

2008**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές εξετάσεις 2008****ΘΕΜΑ 2^ο**

Αν για τους μιγαδικούς αριθμούς z και w ισχύουν

$$\left| (i + 2\sqrt{2})z \right| = 6 \text{ και } |w - (1 - i)| = |w - (3 - 3i)|$$

τότε να βρείτε:

α. το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών z .

Μονάδες 6

β. το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών w .

Μονάδες 7

γ. την ελάχιστη τιμή του $|w|$

Μονάδες 6

δ. την ελάχιστη τιμή του $|z - w|$

Μονάδες 6-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**Επαναληπτικές εξετάσεις 2008****ΘΕΜΑ 2^ο**

Δίνεται ότι ο μιγαδικός αριθμός $z_1 = \frac{1+i\sqrt{3}}{2}$ είναι ρίζα της εξίσωσης $z^2 + \beta z + \gamma = 0$, όπου β και γ πραγματικοί αριθμοί.

α. Να αποδείξετε ότι $\beta = -1$ και $\gamma = 1$.

Μονάδες 9

β. Να αποδείξετε ότι $z_1^3 = -1$

Μονάδες 8

γ. Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των εικόνων του μιγαδικού αριθμού w , για τον οποίο ισχύει:

$$|w| = |z_1 - \bar{z}_1|$$

Μονάδες 8-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ**Κανονικές Εξετάσεις 2008****ΘΕΜΑ 2^ο**

Δίνεται η εξίσωση $3z^2 + \lambda z + \mu = 0$, όπου λ, μ είναι πραγματικοί αριθμοί.

A. Αν ο αριθμός $z_1 = 1 + i$ είναι ρίζα της εξίσωσης, να αποδείξετε ότι $\lambda = -6$, $\mu = 6$ και να βρείτε τη δεύτερη ρίζα z_2 της εξίσωσης.

Μονάδες 14

B. Να αποδείξετε ότι:

α. $z_1^2 + z_2^2 = 0$

Μονάδες 6

β. $z_1^{2008} + z_2^{2008} = 2^{1005}$

Μονάδες 5-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**Εξετάσεις Ελλήνων Εξωτερικού 2008****ΘΕΜΑ 2ο**

A. Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί $z = \kappa + (\kappa + 1)i$, $\kappa \in \mathbb{R}$.

α. Να αποδείξετε ότι ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του z είναι η ευθεία $y = x + 1$.

Μονάδες 6

β. Ποιοι από αυτούς τους μιγαδικούς αριθμούς έχουν $|z| = 1$;

Μονάδες 9

B. Αν για τους πραγματικούς αριθμούς α, β ισχύει $\alpha^2 + \beta^2 + 8 = (1 - i)^4 \beta - (1 + i)^4 \alpha$, να δείξετε ότι $\alpha = 2$ και $\beta = -2$.

Μονάδες 10-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----

2009**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές εξετάσεις 2009****ΘΕΜΑ 2ο**

Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς

$$z = (2\lambda + 1) + (2\lambda - 1)i, \quad \lambda \in \mathbb{R}$$

A. α. Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας πάνω στην οποία βρίσκονται οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών z , για τις διάφορες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 9

β. Από τους παραπάνω μιγαδικούς αριθμούς να αποδείξετε ότι ο μιγαδικός αριθμός $z_0 = 1 - i$ έχει το μικρότερο δυνατό μέτρο.

Μονάδες 8

B. Να βρεθούν οι μιγαδικοί αριθμοί w οι οποίοι ικανοποιούν την εξίσωση

$$|w|^2 + \bar{w} - 12 = z_0$$

όπου ο μιγαδικός αριθμός που αναφέρεται στο προηγούμενο ερώτημα.

Μονάδες 8-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**Επαναληπτικές εξετάσεις 2009****ΘΕΜΑ 2^ο**Θεωρούμε τους μιγαδικούς αριθμούς z για τους οποίους ισχύει:

$$(2 - i)z + (2 + i)\bar{z} - 8 = 0$$

α. Να βρείτε τον γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών αριθμών $z = x + yi$ οι οποίοι ικανοποιούν την παραπάνω εξίσωση.

Μονάδες 10

β. β. Να βρείτε τον μοναδικό πραγματικό αριθμό z_1 και τον μοναδικό φανταστικό αριθμό z_2 οι οποίοι ικανοποιούν την παραπάνω εξίσωση.

Μονάδες 8

γ. Για τους αριθμούς z_1, z_2 που βρέθηκαν στο προηγούμενο ερώτημα να αποδείξετε ότι

$$|z_1 + z_2|^2 + |z_1 - z_2|^2 = 40$$

Μονάδες 7-----**2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ**-----**ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΛΥΚΕΙΑ****Κανονικές Εξετάσεις 2009****ΘΕΜΑ 2ο**

Δίνονται οι μιγαδικοί αριθμοί $z_1 = 2 + 3i$ και $z_2 = (1 - i)^2 + 3i^{2009} + 1$

α. Να αποδείξετε ότι $z_2 = 1 + i$.

Μονάδες 8

β. Να βρείτε το μέτρο του μιγαδικού αριθμού $\overline{z_1} - z_2$.

Μονάδες 7

γ. Να εκφράσετε το πηλίκο $\frac{z_1}{z_2}$ στη μορφή $\kappa + \lambda i$, με $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 10

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

Εξετάσεις Ελλήνων Εξωτερικού 2009

ΘΕΜΑ 2ο

Δίνεται ο μιγαδικός αριθμός

$$z = \frac{1}{1+i} - \frac{i(i-3)}{2}$$

α. Να αποδείξετε ότι:

$$-\bar{z} = -1 + i, \quad z^2 = 2i, \quad z^3 = -2 + 2i$$

Μονάδες 9

β. Αν Α, Β, Γ είναι οι εικόνες των μιγαδικών $-\bar{z}, z^2, z^3$ αντίστοιχα, να αποδείξετε ότι το τρίγωνο ΑΒΓ είναι ισοσκελές.

Μονάδες 9

γ. Να αποδείξετε ότι:

$$|z^3 - z^2|^2 = |z^2 + \bar{z}|^2 + |z^3 + \bar{z}|^2$$

Μονάδες 7

-----2 ΓΕΛ ΥΜΗΤΤΟΥ-----

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**A. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ**

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- 1.** Όταν η διακρίνουσα Δ της εξίσωσης $ax^2 + bx + c = 0$ με $a, b, c \in \mathbb{R}$ και $a \neq 0$ είναι αρνητική, τότε η εξίσωση δεν έχει ρίζες στο σύνολο $\mathbb{C}$ των μιγαδικών.
- 2.** Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε ισχύει: $|z_1 + z_2| > |z_1| + |z_2|$.
- 3.** Αν α, β είναι πραγματικοί αριθμοί τότε: $\alpha + \beta i = 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$ **0**.
- 4.** Για δύο οποιουδήποτε μιγαδικούς αριθμούς $a + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ η διανυσματική ακτίνα του αθροίσματός τους ισούται με τη διαφορά των διανυσματικών ακτίνων τους.
- 5.** Για κάθε μιγαδικό z ισχύει $|z| = z \cdot \bar{z}$.
- 6.** Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε ισχύει: $|z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$.
- 7.** Για κάθε μιγαδικό αριθμό z ισχύει $|z^2| = z^2$.
- 8.** Έστω α, β πραγματικοί αριθμοί. Στο μιγαδικό επίπεδο οι εικόνες $M(\alpha, \beta)$ και $M'(\alpha, -\beta)$ των συζυγών μιγαδικών $z = \alpha + \beta i$ και $i - \alpha z = \beta$ είναι σημεία συμμετρικά ως προς τον πραγματικό άξονα.
- 9.** Αν $z = x + yi$, με $x, y \in \mathbb{R}$, τότε: $|\bar{z}| = |-z|$.
- 10.** Αν $z = \alpha + \beta i$, τότε: $z + \bar{z} = \alpha$, για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.
- 11.** Το μέτρο της διαφοράς δύο μιγαδικών αριθμών είναι ίσο με την απόσταση των εικόνων τους.
- 12.** Οι εικόνες δύο συζυγών μιγαδικών αριθμών $z, \bar{z}$ είναι σημεία συμμετρικά ως προς τον άξονα $x'x$.
- 13.** Η διανυσματική ακτίνα του αθροίσματος δύο μιγαδικών αριθμών είναι το άθροισμα των διανυσματικών ακτίνων τους.
- 14.** Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε ισχύει πάντα $||z_1| - |z_2|| \leq |z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|$.
- 15.** Το μέτρο του μιγαδικού αριθμού $z = x + yi$, όπου x, y πραγματικοί αριθμοί, δίνεται από τον τύπο

$$|z| = \sqrt{x^2 + y^2}$$

- 16.** Ο συζυγής κάθε μιγαδικού αριθμού $z = x + yi$, όπου x, y πραγματικοί αριθμοί, είναι ο μιγαδικός $\bar{z} = -x + yi$
- 17.** Για τον μιγαδικό αριθμό $z = \alpha + \beta i$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ισχύει $z = 0$ τότε και μόνον τότε, αν $\alpha = 0$ και $\beta = 0$.
- 18.** Για κάθε μιγαδικό αριθμό z και κάθε θετικό ακέραιο n , ισχύει: $|z^n| = z^n$.
- 19.** Η διανυσματική ακτίνα της διαφοράς των μιγαδικών $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ είναι η διαφορά των διανυσματικών ακτίνων τους.

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Αν $z_1 = a + \beta i$ και $z_2 = \gamma + \delta i$ είναι δύο μιγαδικοί αριθμοί, να αποδείξετε ότι $\overline{z_1 + z_2} = \overline{z_1} + \overline{z_2}$.

2. Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, να αποδειχθεί ότι: $|z_1 \cdot z_2| = |z_1| \cdot |z_2|$.

3. Έστω $M(x, y)$ η εικόνα του μιγαδικού αριθμού $z = x + yi$ στο μιγαδικό επίπεδο. Τι ορίζουμε ως μέτρο του z ;

4. Αν z_1, z_2 είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε $\overline{z_1 - z_2} = \overline{z_1} - \overline{z_2}$.

5. Αν $\frac{\alpha + \beta i}{\gamma + \delta i}$ είναι μιγαδικός αριθμός όπου $\alpha, \beta, \gamma, \delta \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι:

$$\frac{\alpha + \beta i}{\gamma + \delta i} = \frac{\alpha\gamma + \beta\delta}{\gamma^2 + \delta^2} + \frac{\beta\gamma - \alpha\delta}{\gamma^2 + \delta^2} i.$$